

Att överklaga ett myndighetsbeslut

Många ställföreträdare har hört av sig och frågat hur de ska göra och vad de ska tänka på när de vill överklaga ett beslut från en myndighet. RFS volontärjurist Alexandra utreder frågan nedan och tar upp formalia vid en överklagan samt ger tips på formuleringar.

Allmänt

Överklagandehänvisning

Ett beslut från en myndighet går i princip alltid att överklaga, om det inte uttryckligen står i beslutet att det inte går. Vanligtvis innehåller beslutet en anvisning om hur dets kan överklagas, vad en överklagan ska innehålla, vart den ska skickas samt när överklagan ska vara myndigheten tillhanda (21 § Förvaltningslagen, FL).

Motivering av överklagan

En överklagan ska vara skriftlig. I skrivelsen ska det anges vilket beslut som överklagas samt hur du vill att beslutet ska ändras (23 § FL). Du behöver inte motivera din överklagan, men du har mycket större chanser att lyckas om du skriver en motivering till varför du anser att beslutet är fel och vad det borde ändras till.

Underlag som stödjer din överklagan

Om du åberopar nya eller kompletterande uppgifter ska du bifoga dessa. Skriv gärna hur du anser att beslutet påverkas av de nya uppgifterna. En överklagan kan även grunda sig i att du kanske anser att myndigheten inte har tagit hänsyn till alla relevanta uppgifter eller att myndigheten helt enkelt har fattat fel beslut. Hänvisa gärna till underlag som stödjer din överklagan, exempelvis lagtext, litteratur på området, riktlinjer för myndigheten eller annat underlag. Om du önskar komplettera din överklagan med ytterligare underlag eller förtydliga din motivering ska du uppge att du kommer att inkomma med kompletterande handlingar, om möjligt uppge när kompletteringen väntas inkomma. I de allra flesta fall så kommer ärendet att avgöras på de underlag som sänds in.

Muntlighet

Domstolen avgör i huvudsak frågan utifrån handlingarna i målet utan att du kallas till en muntlig förhandling. Om du vill att det ska vara en muntlig förhandling ska du begära det i din överklagan. Domstolen kommer då särskilt ta ställning till om en muntlig förhandling ska hållas eller inte. Detsamma gäller om du av någon anledning önskar att myndigheten tar kontakt innan beslut fattas. Skriv i sådant fall att du önskar att myndigheten kontaktar dig och lämna kontaktuppgifter.

Vad ska en överklagan innehålla?

Information om vem som överklagar

En överklagan ska innehålla personnummer för den som beslutet avser samt kontaktuppgifter i form av exempelvis adress, telefon och e-post. Överklagan ska vara undertecknad av den som beslutet avser och/eller dennes ombud/företrädare.

Om du som överklagar är god man eller förvaltare ska underlag för ställföreträdarskapet bifogas. Om du är ett ombud ska fullmakt bifogas. Om underlag för ställföreträdarskap eller fullmakt har ingivits i grundärendet går det bra att hänvisa till det tidigare ingivna underlaget. Se förslag nedan på hur en överklagan kan utformas.

Övrigt

Vart ska överklagan skickas?

Du skriver överklagan till den instans som ska pröva ärendet, skrivelsen ska dock skickas till den myndighet som har fattat beslutet. Myndigheten som har fattat beslutet får på detta sätt en möjlighet att ompröva sitt eget beslut (27 § FL). Om myndigheten finner att beslutet är uppenbart oriktigt, exempelvis på grund av nya omständigheter får myndigheten ändra beslutet. Detta under förutsättning att beslutet kan ändras snabbt och enkelt och utan att det är till nackdel för någon enskild part. Den myndighet som har fattat beslutet skickar din överklagan samt det underlag som har legat till grund för beslutet till den myndighet (ofta en domstol) som ska pröva ärendet.

Tidsfrister

En överklagan ska i normalfallet inkomma till den myndighet som har fattat beslutet inom tre veckor från den dag då klaganden har tagit del av beslutet (23 § FL). Myndigheten ska ta ställning till om överklagan kan anses vara inkommen i rätt tid. Om överklagan är inkommen i rätt tid ska myndigheten så snart som möjligt sända överklagan vidare till överprövande instans.

Det är alltså inte beslutsdatum som styr utan det datum då klaganden tog del av beslutet. Om beslutet mottogs sent, till exempel på grund av postgång, sjukhusvistelse, semesterresa etcetera så bör överklagan innehålla information om varför överklagan inte är ingiven inom föreskriven tid.

Överprövande instans

I beslutets överklagandehänvisning kan du finna information om vilken myndighet som kommer pröva överklagan. Överförmyndarnämnd och kronofogdens beslut överklagas i de flesta fall till tingsrätt medan de flesta andra myndighetsbeslut överklagas till förvaltningsrätt.

Omprövning

Omprövning hanteras olika på olika myndigheter, beroende på vilka regler den aktuella myndigheten har att tillämpa. En del myndigheter är skyldiga att skriftligen ompröva sina beslut när den som beslutet angår begär det. Andra myndigheter omprövar endast sina beslut om det är uppenbart att fel föreligger. Om beslutet som ska "överklagas" innehåller en omprövningshänvisning kommer beslutande myndighet att göra en ny prövning av ärendet. Myndigheten fattar i sådant fall ett nytt beslut genom en skriftlig omprövning. Om du är missnöjd kan omprövningsbeslutet överklagas till domstol.

Kostnader

Det kostar inget att överklaga ett myndighetsbeslut, dock kan egna kostnader uppstå om du till exempel anlitar en jurist eller advokat att föra din talan.

Exempel på upplägg/formuleringar vid överklagan

Se mall för överklagan.